

Nesl naše bolesti

Mnoho lidí si neuvědomuje, že centrem křesťanské víry je osoba ukřižovaného a vzkříšeného Krista. Křesťanství není ve své podstatě souborem idejí, kulturou, řadou zvyků nebo morálních postojů, ale je to osobní vztah s Ježíšem Kristem. Boží Prozřetelnost nám jako pomůcku k přímému a osobnímu spojení se Spasitelem zachovala děsivý obraz jeho utrpení a smrti. Je obtisknut na pohřebním plátně, které můžeme pokládat za další evangelium, napsané ne inkoustem, ale krví vylitou pro naši spásu.

Můžeme zůstat lhostejní k tomuto neobyčejnému svědectví Kristova utrpení, smrti a zmrtvýchvstání? Turínské plátno zobrazuje velikost utrpení, které náš Pán podstoupil. A to všechno z lásky k nám, aby nás vysvobodil z moci ďábla, od hříchu a smrti.

„Toto vzácné Ježíšovo pohřební roucho,“ – řekl Svatý otec Jan Pavel II. – „nám může pomoci lépe pochopit tajemství Synovy lásky k nám. Když stojím před tímto výmluvným a šokujícím obrazem nepopsatelného utrpení, chci děkovat Bohu za jeho výjimečný dar, dar, který nemůže přehlédnout žádný z křesťanů toužících následovat Krista... Plátno nám umožňuje objevit tajemství utrpení posvátné oběti Ježíše Krista, utrpení, které se stalo zdrojem spásy pro celé lidstvo“ (Turín, 24. května 1998).

Na plátně je vidět tvář

Uvalili na něj hrozné utrpení

Vědecký výzkum plátna potvrzuje, že je na něm obtisk dospělého muže přibližně 1,8 m vysokého, pevné svalnaté postavy s dlouhými vlasy, bradou a pěknými semitskými rysy. Muže hrozně mučili, bičovali ho, vložili na něj trnovou korunu a ukřižovali ho. Na jeho těle našli téměř šest set ran. Ale obraz jeho mrtvého těla nenese žádné stopy rozkladu. Tyto údaje se shodují s popisy v evangeliích a navíc obsahují množství dalších důležitých detailů. Především plátno zřetelně a přímo ukazuje, do jaké míry trpěl Kristus – „do krajnosti“ (Jn 13,1) – z lásky k nám.

Ježíšova tvář

Přes hroznou fyzickou a duchovní bolest je obraz Ježíšovy tváře na plátně pozoruhodný svou nepřekonatelnou krásou a vyrovnaností. Ukazuje nesmírnost utrpení na kříži, které mohl snést jen někdo, kdo si byl vědom, že utrpením a smrtí dosáhne úplného vítězství nad smrtí.

Tvář na plátně svědčí o trýznění, které Ježíš podstoupil. Je na ní vidět rána způsobená palicí, která vede přes nos a pravou tvář. Kromě toho jsou na očních víčkách a obočí odřeniny, opuchlina na pravém jařmovém oblouku, stopy krvácení z nosu, pohmožděniny a zlomený nos, poranění kůže na temeni hlavy způsobené vytržením vlasů. Jak čteme

v evangeliu: „Bili ho po hlavě holí, plivali na něj, klekali na kolena a padali před ním na zem“ (Mk 15,19) a „bili ho do obličej“ (Jn 19,3).

Nasadili mu trnovou korunu

Vojáci „upletli z trní korunu, vložili mu ji na hlavu“ (Jn 19,2). Toto týrání uplatnili výhradně na Ježíši. Žádný jiný historický pramen neuvádí tento druh mučení před ukřižováním. Na lebce jsou vidět početné krvavé skvrny, které vytvořily pozitivní, jakoby fotografický obraz. Vznikly z krvácení cév na hlavě, které propíchnuly ostny. Trnová koruna měla tvar čapky a pokrývala celou horní část hlavy. Lékaři našli 13 ran od trnů na čele a 20 na zadní části hlavy, ale celkově jich mohlo být okolo 50. Vzhledem k síti cév a nervů na temeni hlavy musela trnová koruna způsobovat obrovskou bolest a krvácení. „Když vezmeme v úvahu,“ – poznamenal L. Coppini, ředitel Institutu anatomie na Boloňské univerzitě, „že ve tkáni na temeni hlavy je na jeden centimetr čtvereční více než 140 bodů citlivých na bolest, můžeme si představit, jak nesnesitelná musela být jeho bolest.“ Vědecké zkoumání potvrdilo, že stopy krve na plátně jsou v souladu s anatomii cév lidské hlavy. Je to další důkaz podporující pravost Turínského plátna, protože do roku 1593 nebyl znám nebo popsán lidský cévní systém.

Bičovali ho

Ježíš zakoušel kruté bičování. Tělo na plátně nese všude stopy ran po římském biči nazývaném flagrum. Rány na hýždích znamenají, že Ježíš byl při bičování nahý. Bičování bylo hrozným trestem, často končilo smrtí. Bič tvořily tři delší řemínky s kovovým hrotem na konci. Při bičování vytrhávaly kousky masa. Vědci našli 120 ran způsobených bičem. Obvykle byli bičováni jen ti, kteří nebyli odsouzeni k trestu smrti. Takto potrestaní mohli být potom osvobozeni. Původně chtěl Pilát dát Ježíše jen zbičovat. Řekl: „Dám ho na místě potrestat a pak ho propustím“ (Lk 23,16). To vysvětluje tvrdost, s níž Ježíše bičovali. Vojáci se domnívali, že je to jediný trest, který mu vyměřili. Byli dva. Voják na pravé straně byl vyšší a krutější při plnění své povinnosti. Ježíš stál trochu nakloněný s rukama přivázanými ke sloupu. Proužky biče se obtáčely okolo jeho těla, zasahovaly přední část trupu, hrud, břicho, holeně a stehna.

Nesl kříž

Podle ran na plecích obtisknutých na Turínském plátně se badatelé shodují v tom, že Ježíš nesl vodorovný trám kříže, kterému říkali patibulum, a že měl k němu přivázané ruce. Převládá názor, že patibulum bylo asi 1,8 m dlouhé a vážilo asi 30 kg. Ježíš byl po bičování úplně vyčerpaný a s velkými těžkostmi kráčel na místo ukřižování. Musel přejít asi 500 m. Několikrát upadl na tvář, přičemž si na kamenné cestě silně odřel kolena. Vědci objevili rozsáhlé odřeniny na nose (na jeho špičce našli částičky půdy a kamene smíšené s krví), stejně tak na kolenou, zvláště na pravém. Když už Ježíš nevládl nést kříž, setník přinutil Šimona z Kyrény, aby ho nesl za ním (Lk 23,26).

Ukřižování

Smrt ukřižováním byla nejkrutějším a nejpotupnějším trestem, který byl vykonáván v Ježíšově době. Plátno jasně ukazuje na zápěstích rány po hřebech. Otisk nohou svědčí o tom, že byly přibity jedním hřebem na svislý trám kříže. Hřeb přerazil kost. Levá noha byla přeložena přes pravou.

Ruce byly přibity na kříž přes zápěstí, ne přes dlaně, protože váha těla byla příliš velká na to, aby ji dlaně udržely. Kdyby hřeby vrazili do dlaní, mohli by je přetrhnout a tělo by se uvolnilo. Hřeby vedly místem, které se nazývá „destot point“, mezi kostmi zápěstí. V této části těla se nenacházejí žádné důležité cévy. Jak však poznamenává Dr. P. Barbet, nachází se tu nerv, který ovládá pohyby palce a také signalizuje bolest. Bolest způsobená probodnutím v tomto místě je ukrutná, ale ne nesnesitelná. Na druhé straně však trpící může ztratit vědomí.

Stopy krve z probodnutého srdce

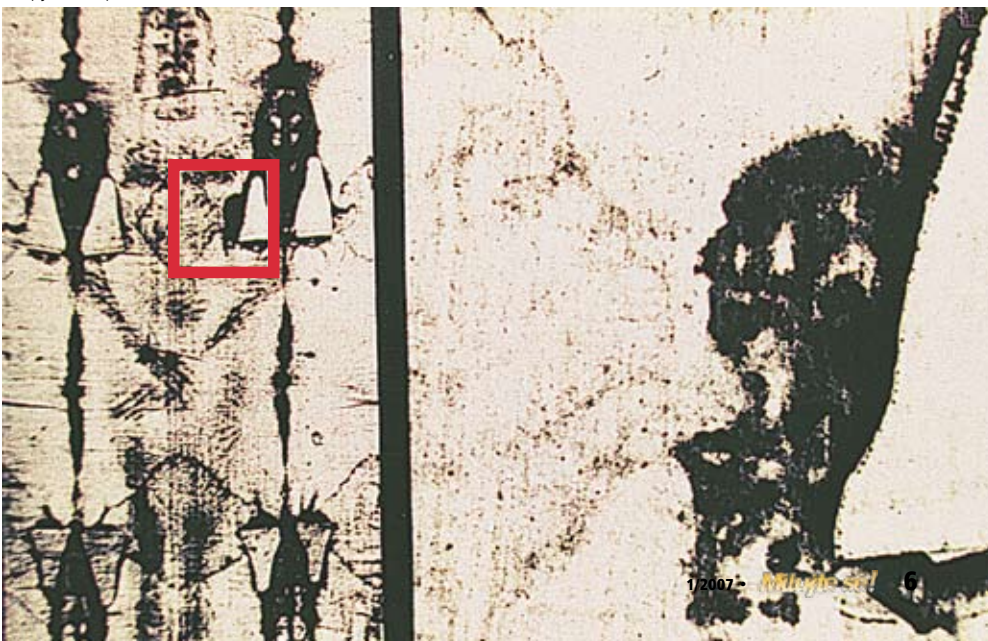

foto: Monolith Films

Na plátně jsou vidět dva potůčky krve na levém zápěstí. Jejich analýza umožnila vědcům zrekonstruovat polohu Ježíšových rukou na vodorovném trámu kříže. Ježíš visel na kříži se zápěstími nad úrovní ramen a pravidelně se snažil nadzdvihnout tělo, aby se nadechl. V tu chvíli se úhel, který svíraly ruce vzhledem k vertikále, zvětšil v rozsahu deseti stupňů. Když opět spustil tělo, úhel se vrátil do svého normálu 55 stupňů. Tak se alespoň na okamžik změnila poloha jeho těla a mohl dýchat, potom ho však bolest a vyčerpaní přinutily znovu spustit tělo. Toto opakované zdvihání a spouštění těla na probodnutých rukou a nohou pokračovalo asi 3 hodiny a způsobovalo ▷

Foto: Monolith Films

mu nepopsatelnou bolest. Bylo stále častější až do konce, kdy ho přemohlo úplně vyčerpání a smrt.

Puknutí srdce

Rána v Ježíšově pravém boku byla široká asi 1,2 cm a dlouhá 4,4 cm. Analýza rány spolu se stopami velkého krvácení a tekutého sekretu nahromaděného v hrudní dutině umožnila vědcům určit příčinu smrti jako roztržení srdce následkem jeho zástavy. To mohlo následně vyvolat masivní krvácení do osrdečníku, odtud do plic a zapříčinit hemoperikardii. Náhlé roztržení osrdečníku v důsledku velkého nahromadění krve mělo za následek paralyzující bolest v oblasti hrudní kosti. Ježíš náhle vykřikl a zemřel. „Ale Ježíš znovu vykřikl mocným hlasem a skončil“ (Mt 27,50). Náhlá smrt při plném vědomí a extrémním vyčerpání obvykle urychlí ztuhnutí těla (rigor mortis). Právě proto se tělo obtisknuté na plátně jeví jako ztuhlé.

Spasitelovo probodnuté srdce

Krátce po Ježíšově smrti se krev v perikardiu rozdělila na krevní sraženinu (hromadila se v dolní části hrudní dutiny) a krevní plazmu (zůstávala v horní části). Když setník kopím probodl Ježíšův bok, vytekly obě tekutiny, nejprve krevní sraženina, potom plazma, to je „krev a voda“, jak popisuje Jan (Jn 19,34).

Foto: Monolith Films

i samotnou smrtí. Jeho utrpení vyvrcholilo v agónii na kříži, když zvolal: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ (Mt 27,46). To byl ten moment, kdy jeho utrpení překročilo hranice ničivé moci hříchu a Ježíš nad ním zvítězil nevyčerpatelnou synovskou láskou a poslušností Otcově vůli.

Plátno nám pomáhá objevit tajemství utrpení posvěceného Ježíšovou obětí. Jak podotkl Jan Pavel II. v Turíně, tato oběť je pramenem spásy celého lidstva. Pohřební roucho je též obrazem Boží lásky a lidského hříchu. Zavazuje nás hledat nejhlubší důvody Kristovy vykupitelské smrti. Svědectví bezmezného utrpení nejenom zhmotňuje lásku toho, který „tak miloval svět, že dal svého jediného Syna“ (Jn 3,16), ale také poukazuje na její rozsah. Při pohledu na tak velké utrpení nemůže věřící jinak než zvolat: „Pane, nemohl jsi mne víc milovat.“ Ani si nemůže nevědomet, že hřích – hříchy každého z nás – jsou příčinou tohoto utrpení.

Plátno nás všechny vyzývá, abychom si vryli obraz Boží lásky do svých srdcí a vykořenili z nich hrozný hřích. Rozjímání o Ježíšově umučení těle pomáhá modernímu člověku osvobodit se od povrchnosti a sobectví, které tak často ovlivňují jeho názory na lásku a hřích. V němém poselství plátna můžeme slyšet ozvěnu Božích slov a staletí starou zkušenost křesťanství: Věřte v Boží lásku, nejvzácnější poklad nabídnutý lidstvu; mějte se na pozoru před hříchem, největším nebezpečím pro lidský život. (Turín, 24. května 1998)

